

Obserwacja procesu legislacyjnego tzw. Pakietu Ustaw Antykolejkowych

Na pakiet składają się trzy nowelizacje ustaw. Były one przedstawiane przez Ministra Zdrowia jako całość, formalnie procedowane zarówno w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w Sejmie i Senacie jako odrębne 3 dokumenty, ale w dokładnie tej samej chronologii procesu legislacyjnego i jako jeden pakiet zmian. Na pakiet składały się następujące projekty:

Ustawa o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia (wprowadza nowe zasady funkcjonowania konsultantów także w obszarze konfliktu interesów, przejrzystości, działań antykorupcyjnych). (Druk sejmowy Nr 2503)

Ustawa o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz niektórych innych ustaw (dotyczy uproszczenia niektórych procedur medycznych i ma na celu odciążenie lekarzy). (Druk sejmowy Nr 2504)

Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (dotyczy szybkiej ścieżki onkologicznej). (Druk sejmowy Nr 2505)

PRZEBIEG PRAC PRED SKIEROWANIEM PROJEKTU DO SEJMU (RCL, KSRM, RM)

Wszystkie trzy projekty wprowadzono do bazy RCL 07.04.2014 r.

Wszystkie trzy nowelizacje były tworzone bez założeń.

Komentarz: Wbrew wadze politycznej pakiet był przygotowywany bez udziału strony społecznej, bez ujawniania założeń, bez wstępnych konsultacji projektu OSR. Pierwsze zręby ujawniono na konferencji konsultacyjnej w Ministerstwie Zdrowia, w postaci prezentacji mechanizmu funkcjonowania pakietu (ograniczając się w zasadzie do mechanizmu funkcjonowania części onkologicznej) w dniu 6 maja 2014 r.

Etap prac rządowych (nr w wykazie prac Rządu UA42):

Projekt został zatwierdzony przez Komitet Stały RM w dniu 04.06.2014 r.

Projekt pakietu ustaw po uwagach KSRM wpłynął do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 06.06.2014 r. z informacją o przeznaczeniu materiału do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 10.06.2014 r. W piśmie przewodnim Podsekretarz Stanu MZ Piotr Warczyński pisze, iż przedkładany projekt ustawy został opracowany bez uprzedniego przyjęcia założeń przez Radę Ministrów.

Projekt, uzasadnienie, OSR, Zestawienie zbiorcze uwag, protokół rozbieżności, Zastawienie nieuwzględnionych uwag, akty wykonawcze, autopoprawkę 1 opublikowano w dniu 09.06.2014 r.

Autopoprawkę 2 opublikowano 11.06.2014 r.

Tekst ostateczny opublikowano w dniu 12.06.2014 r.

Rozstrzygnięcie Rady Ministrów o przekazaniu projektu 3 do prac sejmowych datowane 10.06.2014 r. zostało przygotowane 08.06.2014 r.

Działalność lobbingsowa - brak informacji

Komentarz: na platformie RCL nie zamieszczono żadnych informacji świadczących o tym, że jakkolwiek podmiot prowadzący działalność lobbystyczną podjął działania mające na celu wpłynięcie na kształt nowelizacji. W zbiorczym dokumencie stanowiącym odniesienie się wnioskodawcy do uwag zgłoszonych w konsultacjach, na końcu dokumentu zawarto uwagę o treści: „W konsultacjach nie uczestniczyły podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.”

Konsultacje

Projekty skierowano do konsultacji społecznych w dniu 07.04.2014 r. Na konsultacje w przypadku każdego z 3 projektów przeznaczono 30 dni (od 7 kwietnia do 8 maja 2014 r.)

Zaproszono do konsultacji:

- *projektu ustawy o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia* - 199 podmiotów
- *projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz niektórych innych ustaw* - 49 podmiotów
- *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw* - 120 podmiotów

Otrzymano do :

- *projektu ustawy o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia* - 43 pisma z uwagami
- *projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz niektórych innych ustaw* - 35 pism z uwagami
- *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw* - 81 pism z uwagami.

Na uwagi wnioskodawca w zasadzie nie odpowiedział, zamieszczając na platformie RCL jedynie zestawienia i uzasadnienia do uwag:

- w przypadku *projektu ustawy o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia* - w postaci publikacji zbiorczego zestawienia uwag (zgłoszono łącznie 90 uwag),
- w przypadku *projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz niektórych innych ustaw* - nie opublikowano odpowiedzi wnioskodawcy na uwagi w żadnej formie,
- w przypadku *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw* - w postaci publikacji zbiorczego zestawienia uwag (zgłoszono łącznie 965 uwag).

Nie zorganizowano konferencji uzgodnieniowej.

W przypadku *projektu ustawy o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia* i *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw* przygotowano i upubliczniono raport z konsultacji. W przypadku *projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz niektórych innych ustaw* - nie przygotowano i nie opublikowano raportu z konsultacji.

Uzgodnienia – wszystkie trzy projekty ustaw skierowano do uzgodnień międzyresortowych 07.04.2014 r. Brak jest informacji o zorganizowaniu konferencji uzgodnieniowych.

Opiniowanie - brak informacji na platformie RCL

Komitet Rady Ministrów do Spraw Cyfryzacji - brak informacji o uwagach.

Stały Komitet Rady Ministrów - w dniu 27.05.2014 MZ skierował do Sekretarza Hirszel wniosek o rozpatrzenie pakietu projektów. Nowe pismo po poprawkach przedłożono 03.06.2014 r. Po posiedzeniach 29.05 i 04.06.2014 r. KSRM przyjął dokument do przedłożenia RM. Wyciągi z protokołów posiedzenia KSRM z 29.05 i 04.06 opublikowano dopiero w dniu 01.08.2014 r.

Komisja Prawnicza - projekt zwolniony 09.06.2014 r.

Komitet do Spraw Europejskich - brak informacji o uwagach

Notyfikacja - brak informacji pod zakładkami (odrębne pisma MSZ opublikowane w zakładce projekt - Rada Ministrów)

Skierowanie do Sejmu - projekty przekazano do Sejmu 18.06.2014 r.

Komentarz: w przypadku tak fundamentalnych zmian systemu ochrony zdrowia jest wątpliwe, by prace i konsultacje trwające łącznie 2 miesiące były wystarczające i dające gwarancję dobrego przygotowania nowelizacji. Wnioskodawca powtarzał wielokrotnie tezę, iż „clou tkwi w rozporządzeniach i aktach wykonawczych i tam wszyscy będą mogli się wyżyć co do uwag, zmian, poprawiania funkcji ustawy”. Biorąc pod uwagę ekspresowe tempo prac w Parlamencie (opozycja została przegłosowana w kwestii powołania podkomisji i procedowania nad ustawami w podkomisji), brak uwag w Senacie i bezrefleksyjne podpisanie pakietu przez Prezydenta pozostają duże wątpliwości co do zachowania zasad zarówno prawidłowej jak i przyzwoitej legislacji w przypadku pakietu ustaw (proces parlamentarny plus podpis Prezydenta trwał niecałe 8 tygodni!).

Na plus należy zapisać fakt, że niektóre dokumenty były zamieszczane na platformie RCL także w wersji edytowalnej, choć nie zawsze we właściwych zakładkach.

APPENDIX

PRZEBIEG PRAC W SEJMIE:

18 czerwca 2014 - projekt wpłynął do Sejmu (druk nr 2505)

23 czerwca 2014 - projekt skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu

22 lipca 2014 - III czytanie na 72 posiedzeniu Sejmu

Głosowanie nr 19, ustawy uchwalono, wynik: 227 za, 34 przeciw, 166 wstrzymało się

22 lipca 2014 - Ustawę przekazano Prezydentowi i Marszałkowi Senatu

PRZEBIEG PRAC W SENACIE:

24 lipca 2014 - Senat nie wniósł poprawek i przegłosował pakiet

25 lipca 2014 - Ustawę przekazano Prezydentowi do podpisu

PREZYDENT:

12 sierpnia 2014 r. - Prezydent podpisał ustawę (w zasadzie organizując spotkania konsultacyjne pro forma w niezwykle ograniczonej formie)

13 sierpnia 2014 r. czyli dzień po podpisaniu ustaw przez Prezydenta (sic!) Minister w Kancelarii Prezydenta Irena Wóycicka wystosowała i opublikowała list z zaniepokojeniem i zwróceniem uwagi Ministrowi Zdrowia na konieczność monitorowania wdrażania pakietu i wzmożenia konsultacji w trakcie prac nad aktami wykonawczymi).

DZIENNIK USTAW:

28, 29 sierpnia 2014 r. - pakiet ustaw opublikowano w Dzienniku Ustaw RP poz. 1138:

Ustawa o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz niektórych innych ustaw wejdzie w życie **11 września 2014 r.** (14 dni od dnia ogłoszenia w Dz.U.).

Ustawa o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia wejdzie w życie **11 września 2014 r.** (14 dni od dnia ogłoszenia w Dz.U.).

Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw wejdzie w życie **1 stycznia 2015 r.**, jednak część przepisów wchodzi w życie także z dniem ogłoszenia tj. **28 sierpnia 2014 r.** i później (po 1 stycznia 2015 r.).

Warszawa 12 września 2014 r.

Grzegorz Ziemiak